

Folia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Abonamente	MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ	Publicații
Parohii cl. I 450 Lei	EPISCOPIA CARANSEBESULUI GONT C. E. C. Nr. 80978	Concure protopopiate . . . 1000 Lei
" cl. II 400 Lei		parohii cl. I 800 Lei
" cl. III 350 Lei		" " II 500 Lei
Sub clasă 300 Lei		" " III 400 Lei
Particulari 200 Lei		Diferite publicații cm. □ . . . 6 Lei

NICODIM

din mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei, Patriarh al României, Locuitor al Cesareei și Capadochiei,
Președinte al Sfântului Sinod.

Binecredinciosului cler și popor al sfintei noastre Biserici Ortodoxe Române, har și pace de la Dumnezeu, Părintele Ceresc,
iar de la Noi arhierescă binecuvântare,

Jubit cler și popor

Să și fice duhovnicești,

Cunoscând datoria ce o am ca păstor-sufleteșc al vostru de a vă da de câteori trebuința o cere, îndrumare de lipsă pentru ca să puteți umbla cu înțelepciune pe marea furtunoasă a acestei vieți, m'am gândit că întâmplările din urmă, petrecute în viața Țării noastre, sunt atât de însemnate încât e de lipsă să vă trimitem din încredințarea Sfântului Sinod, acest cuvânt al Nostru care să vă tâlmăcească înțelesul acestor întâmplări și care să arate cum se cuvine să le vadă orice fiu credincios al Bisericii.

După cum știți cu toții, fostul Rege al Țării a abdicat dela tron.

Actul de abdicare glăsuiește astfel:

„In viața Statului român s'au produs în ultimii ani adânci refaceri politice, economice și sociale, care au creat noi raporturi între principalii factori ai vieții de Stat.

Aceste raporturi nu mai corespund astăzi condițiilor stabilite de Pactul fundamental — Constituția Țării — ele cerând o grabnică și fundamentală schimbare.

In fața acestei situațiuni, în deplină înțelegere cu factorii de răspundere ai Țării, conștient și de răspunderea ce-mi revine, consider că instituția monarhică nu mai corespunde actualelor condițiuni ale vieții noastre de Stat, ea reprezentând o piedică serioasă în calea dezvoltării României.

In consecință, pe deplin conștient de importanța actului ce fac în interesul poporului român, abdic pentru mine și urmașii mei dela Tron, renunțând pentru mine și pentru ei la toate prerogativele ce le-am exercitat ca Rege al României.

Las poporului român libertatea de a-și alege noua formă de Stat.

După aceasta, Guvernul și Parlamentul Țării, care sunt forurile răspânditoare de bunul mers al treburilor obștești, au trebuit să găsească o formă nouă de conducere a Statului, ca să nu rămână Țara lipsită de „Stăpânirea cea mai înaltă“. Și așa, prin chibzuiala lor, s'a dat Țării în locul Regelui un **Prezidiu**, alcătuit de cinci persoane; iar cum o țară care nu mai e condusă de un Rege ci de un Președinte sau de un Prezidium nu se mai numește Regat ci Republică, a primit și Țara noastră numele de Republică. Și mai departe, dat fiindcă persoanele care alcătuiesc Prezidiul nu mai moștenesc puterea prin faptul că se nasc dintr'o anumită familie ci o primesc prin hotărârea forurilor ce reprezintă poporul, putând ajunge la ea orice fiu al poporului nostru, Republica noastră se numește **Republica Populară Română**.

Aceasta este forma sau înfățișarea cea nouă pe care o are Statul nostru.

Forma aceasta și-a dat-o însuși poporul, sau mai bine zis el a schimbat o formă de Stat cu o altă formă, formele de Stat fiind supuse și ele legii schimbărilor, cărora suut supuse toate lucrurile și înjghebările lumii acesteia.

Biserica, nefiind făcută să porunciască Statutul ce formă să-și dea, ci fiind trimisă între popoare și înăuntrul statelor să propovăduiască Evanghelia mântuirii sufletelor, își va continua lucrarea ei în această nouă formă pe care și-a dat-o Statul nostru, socotind, după cuvântul Sfântului Apostol Pavel că orice formă de stăpânire e lăsată de Dumnezeu drept cadru în care să-și desfășoare misiunea ei. Fiecare credincios al Bisericii va privi în acest înțeles noua noastră formă de Stat, se va supune autorităților care o reprezintă, dându-le toată ascultarea și cinstea, ca unora ce sunt lăsate de Dumnezeu, împlinindu-și datoriile ce la are față de ele dar în același timp urmându-și cu râvnă sfântă, sub oblăduirea ce ne-o arată, **Mântuirea sufletească.**

Ca urmare la aceasta, Noi dispunem ca toți CC. Preoți să aibă grijă să pomenească noile autorități de Stat, precum urmează:

— În rugăciuni și la ectenii, pomenirea Capului Statului se va face așa:

„Înaltul Prezidiu al Republicii Populare Române, pentru sănătatea și mântuirea lui“;

— Troparul „Mântuiește, Doamne, poporul Tău...“ va avea următoarea redactare:

„Mântuiește, Doamne, poporul Tău și binecuvintează moștenirea Ta, biruință poporului nostru asupra celor protivnici dăruiește și cu Crucea Ta păzește pe poporul Tău“.

— La epistola Sfântului Apostol Pavel către Romani, cap. XIII, 7 se înlocuiește cuvântul „dijmă“ cu „vamă“. (Tedeumul pentru onomastice).

Acestea cu toată părinteasca dragoste și cu toată grija ca nici unul din voi să nu greșescă, aducându-vi-le la cunoștință și dorind fiecăruia dintre voi deplină sănătate sufletească și trupească, iar Republicii Populare Române să înflorească spre binele poporului. vă trimit arhieresti binecuvântări.

Al vostru de tot binele dorilor și către Domnul fierbinte rugător.

† **NICODIM**

Patriarhul României

Se creiază un front al ortodoxiei

Declarațiile P. S. Episcop Iosif al Argeșului

Atitudinea Bisericii Ortodoxe față de strădaniile ce se fac pentru înfrățirea popoarelor o putem pe două planuri unul *intern* și altul *extern*.

Pe plan *intern*, în primul rând trebuie să vedem strânsa colaborare dintre Biserica și Conducerea de Stat pe care Biserica o ajută la împlinirea tuturor reformelor sociale interne, luate în cadrul larg de reorganizarea popoarelor respective, înlăturarea asperităților dintre popoare spre a se putea face o apropiere cât mai perfectă între ele sub toate raporturile.

Prin această prismă trebuiesc privite la noi pastorala dată de I. P. S. Patriarh către întreaga Bis. Ort. Rom. cu prilejul instaurării Republicii Populare Române, lămurind tuturor fiilor ei „înțelesul acestui eveniment și cum se cuvine să-l privească orice fiu credincios al Bisericii“.

Această colaborare dintre Conducerea de Stat și Biserica dela noi — și ne-am mărginit doar pentru a nu lungi cuvântul la câteva aspecte — se întâlnește și la celelalte popoare vecine cu noi. E deajuns să cităm mărturiile autentice ale marilor bărbați de Stat care ne-au vizitat de curând țara.

Ex. Sa Mareșalul Tito, spunea reprezentantului I. P. S. Patriarh, P. S. Arhieru Atanasie că se află în cele mai bune raporturi cu Patriarhul Gavriil al Bisericii jugoslave, iar d. Gheorghii Dimitrov, într-o împrejurare similară a spus că „și Biserica Bulgară merge pe acest drum de loială colaborare cu conducerea de Stat, Domnia Sa lucrând în bună armonie cu Exarhul Ștefan al Sofiei a cărui bună înțelegere este neprecuțită în strădaniile ce se depun la făurirea Bulgariei noi“. Aceste mărturii sunt suficiente.

Pe plan *extern* atitudinea Bisericii Ortodoxe se manifestă prin intensificarea relațiilor de prietenie dintre bisericile naționale ortodoxe, relații de altfel vechi de multe secole dar stânjenite în manifestarea lor de regimurile politice prin care am trecut.

Buna convețuire multiseculară dintre bisericile ortodoxe, arătând și în acest chip că Biserica Ortodoxă este una, chiar dacă este despărțită prin granițe naționale, în prezent se intensifică tot mai mult, companiind strădaniile conducerii de Stat a popoarelor respective de apropiere și colaborare, spre coordonarea tuturor acțiunilor individuale în acel „front al Ortodoxiei“, preconizat de P. F. Patriarh Alexei când ne-a vizitat vara trecută precum și de Prim-Ministrul Dr. Petru Groza, la conferința dela Patriarhie ce a avut loc cu acest prilej.

Raporturile dintre Biserica Ortodoxă română și celelalte biserici ortodoxe surori, sunt și tind să devină cele mai bune cu putință.

Legăturile prietenești cele mai vechi și cele mai strânse cum spunea I. P. S. Patriarh în pastorala dela 23 August 1944 cu biserica rusă, reluate îndată după încetarea ostilităților, prin vizita delegației bisericii române din care am avut deosebita cinste a face parte la Moscova, aceste legături zic, s'au cimentat pe deplin prin vizitele reciproce ale înfățișătorilor celor două biserici ortodoxe, română și rusă.

Cu biserica ortodoxă sârbă, în urma corespondenței din cursul anului trecut, relațiile tradiționale de prietenie și colaborare s'au luat deasemeni.

Cu celelalte biserici ortodoxe vecine relațiile de prietenie, cu nimic stânjenite se continuă deasemeni, în baza și spiritul vechilor tradiții dintre bisericile și popoarele noastre.

Aceste relații de frățietate se mențin și perpetuiază prin: schimbul de idei ce se face prin

revistele și cărțile bisericești ce circulă dintr-o parte în alta. E deajuns să menționăm că Bis. Ort. Română primește reviste, cărți diferite, etc. dela Moscova, Belgrad, Sofia, Varșovia, trimițând și ea deasemeni.

Prin corespondență oficială tratând diferite probleme de ordin special sau general al bisericii ortodoxe, precum și prin felicitări reciproce, cu prilejul diferitelor sărbători creștine sau ale unei biserici anumite, și din care reiese cea mai mișcătoare dovadă a dragostei frățești dintre bisericile ortodoxe, ce se manifestă cu atâta bucurie în aceste însemnate popasuri dăhovnițești din scurgerea vremii. Schimbările de studenți teologi și vizitele reciproce între toate Bisericile ortodoxe constituie desigur unul din cele mai eficace mijloace de cunoaștere și colaborare. Inceputul s'a făcut între unele biserici, P. F. Patriarh Alexei vizitând aproape toate bisericile ortodoxe, și așteptăm cu explicabilă nerăbdare vremea prietnică pentru a putea trece în faptă și pe acest teren.

Și în fine, un excelent mijloc de cunoaștere reciprocă a vieții creștine din fiecare biserică, îl constituie consfătuirile dintre reprezentanți ai tuturor bisericilor ortodoxe, cum este și consfătuirea care se pregătește să se țină în curând la Moscova.

Asupra vremii când va avea loc consfătuirea dela Moscova se știe că punerea la punct a ordinei de zi necesitând o vreme mai îndelungată data stabilită pentru toamna anului trecut s'a amânat pentru vara ce vine. Între timp, delegația bisericii noastre lucrează intens la pregătirea referatelor, care au format obiectul mai multor ședințe ale Sfântului Sinod și pentru desăvârșirea cărora o delegație mai restrânsă va pleca cât de curând la Moscova, probabil în luna Februarie.

Rezolvarea unor probleme de interes general pentru întreaga biserică ortodoxă, precum și a unor probleme speciale fecărui dintre biserici destul de importante pentru a interesa și pe celelalte; cunoașterea popoarelor ortodoxe și sub acest aspect profund caracteristic lor, cel al Ortodoxiei; netezirea asperităților dintre popoarele ortodoxe, în vederea creării aceluși „FRONT UNIC AL ORTODOXIEI”, iată doar câteva aspecte ale problemelor care vor forma obiectul consfătuirii dela Moscova, suficiente, cred, pentru a evidenția însemnătatea covârșitoare a ei.

Arătând pe scurt care este atitudinea Bisericii Ortodoxe față de strădaniile conducerii de Stat pentru înfrățirea popoarelor din această parte a lumii și subliniind aceasta pe deoparte prin colaborarea fecărei biserici cu Statul respectiv cât mai activă și mai intensă, iar pe de alta prin acțiunea de colaborare a bisericilor ortodoxe între ele în vederea înfrățirii popoarelor ortodoxe și pe latura religioasă, răspunsul la această întrebare este destul de limpede.

Totdeauna Biserica a apropiat sufletele popoarelor și le-a înfrățit.

Acolo unde este frăție este pace și progres, muncă, viață și umanitate și multă, multă omenie.

Și asta ne trebuie acum.

(Reprodus din „Timpul”)

Conferința pastorală de toamnă a preoților din tractul Caransebeșului

Potrivit tradiției așezate de P. S. S. Episcopul nostru *Veniamin*, preoții din protopopiatul Caransebeș s'au adunat Joi 27 Noemvrie 1947 orele 8 dimineața la conferința pastorală de toamnă în catedrala orașului de reședință.

După rugăciunea îndătinată, *P. cuc*, *Prot. I. Suru*, protopresbiterul tractual, cedează amvonul *Păr. P. Moisescu* din Jupa care rostește documentat și profund convingător, meditația la Sf. Taină a Mărturisirii. Apoi, *Păr. G. Popoviciu* din Mărul, duhovnicul tractului, oficiază Sf. Taină a Mărturisirii, la care se spun toți preoții în frunte cu protopopul lor.

La ora 9 clopotele vestesc începutul Sf. Liturghii; și deși zi de lucru, unii credincioși înțelegând chemarea din văzduh, se îndreaptă spre sf. biserică.

Sfânta Liturghie s'a săvârșit de un sobor alcătuit din: *Prot. I. Suru*, *Prot. T. Roșca*, *Pr. Gh. Popovici*, *Pr. Gh. Sperlea* și *diac D. Băloni*, răspunsurile corale fiind date de preoțimea participantă.

La locul obișnuit, *Păr. Gh. Sperlea* din Zăguzeni, dezvoltă substanțiala meditație la Sf. Taină a Impărtășaniei, creind astfel un prilej de transpunere evlavioasă pentru preoții veniți să se împărtășească la această liturghie solemnă.

După Sf. Liturghie, întreaga asistență se îndreaptă spre sala festivă a Căminului Cultural, întâmpinând pe *P. S. S. Episcopul Veniamin*.

P. cuc, *Prot. I. Suru*, într-o mișcătoare alocuțiune, omagiază pe *P. S. S. Păr. Episcop Veniamin* care, deși abia întors dela Congresul Național Bisericesc din București, în ajun, nu pregetă a veni în mijlocul preoțimei când este vorba de rânduirea spre mai bine a treburilor bisericești. Sala ovaționează prelung, iar după ce se prelungește subiectul conferinței, *P. On. Prot. I. Suru* dă cuvântul *P. On. Prot. T. Roșca* din Caransebeș care dezvoltă documentat „*Problema sectară din eparhia noastră*”. În continuare, *Păr. Z. Boldea* din Verciorova, rostește o expunere cu același subiect, dar inspirată din frământările cotidiene cu sec-tarii din parohie.

Antrenată de conferențieri, preoțimea participă activ la elucidarea problemei sec-

tare. *Pr. Tr. Dobromirescu*, Caransebeș insistă asupra necesității misionarismului laic; *Pr. P. Goanță*, Apadia, arată sistemul de propagandă al sectarilor; *Pr. G. Popovici*, Mărul, denunță atitudinea ostilă a bisericii. nu numai a sectarilor dar și a unor intelectuali etalați ca bisericieni și buni creștini; *Pr. I. Clepcea*, Bolvașnița, insistă asupra comportării preotului cu sectarii, iar *Pr. I. Racoveanu*, atrage atențiunea preoților asupra conferențiarilor dubioși cari sub masca științei și a culturii se dedau la cel mai cras prozelitism sectar. *P. cuc. Prot. Dr. M. Bănescu*, cons. eparhial, manifestându-și satisfacția față de ținuta academică a discuțiilor acestei conferințe, într'o largă și erudită expunere, conturează problema sectară din eparhie, insistând asupra mijloacelor de combatere a sectelor. Intre acestea enunță *asistența socială* cu caracter permanent în parohie care să ajute săracii, accidentații și năpăstuiții să nu-i lase ca să-i ajute sectarii, cari o fac și îi câștigă sufletește!...

P. S. S. Păr. Episcop Veniamin, luând cuvântul, de încheiere, arată că expunerile conferențiarilor au fost bogate, dar le-a lipsit o sistemizare a materialului. Cauzele formării și a răspândirii sectelor sunt de două feluri: *interne și externe*. Fiind edificați cu toții asupra acestui lucru, vom proceda la combaterea racilei sectare sistematic, cu mijloace sigure. Se ve arăta cu orice prilej că fără harul dumnezeesc nu se poate mântui nimeni. Sfintele taine sunt singurele mijloace de sfințenie și de mântuire a oricărui creștin. De aceea sfintele slujbe să fie executate de către preot cu toată evlavia și cu toată conștiințiozitatea. Odată întărită această parte interioară, vom căuta, continuă *P. S. Sa*, să combatem și public pe sectanți.

Ei caută deosebite prilejuri de a săvârși așa zise *bolezuri* fastuoase cu muzici, coruri și cuvântări biblice.

Noi, în aceste împrejurări, să nu ne mulțumim a-i ignora sau a-i combate în predici la biserică, ci să organizăm și noi cercuri pastorale, litii și serbări cu caracter religios-moral, chiar în acel sat și în acel timp, ca să nu lăsăm credincioșii să fie atrași de sectari nici chiar din curiozitate. Pentru contrabalansarea sectarismului ne vom sluji de „*Oastea Domnului*“, „*Societatea Sf. George*“, coruri etc; toate puse în slujba Sf. Biserici. Dacă în vre'o parte a eparhiei

se simte nevoie de sprijinul moral sau chiar material, vom trimite conferențieri și predicatori dintre preoții dela centru. Vom face tot ce ne va sta în putință pentru stăvilirea sectelor.

Ultimele cuvinte ale *P. S. Sale* sunt acoperite de aplauzele preoților cari avăionează în picioare înfonând imnul arhieresc după care Prea Sfințitul Părinte Episcop Veniamin se retrage cu suita, conferința intrând în faza administrativă.

După stabilirea cercurilor pastorale și comunicările oficiale în legătură cu: calendarele, școlile contesionale, datele statistice, sesiile parohiale, dispensele de vârstă etc. *P. cuc. Prot. I.* Suru mulțumind preoților pentru participare la conferință se desparte de asistenți printr'o manifestație de simpatie reciprocă.

Pr. Ion Racoveanu

Conferința preoțească a tractului Bisericii-albe

În 4 Decembrie 1947 s'a ținut la Răcăjdia, conferința de toamnă a preoților.

Cu toate că reședința este așezată la extremitatea de răsărit a tractului, cu toată vremea ploioasă, preoții s'au prezentat în număr satisfăcător.

Pr. S. Novac-Năidaș, a cetit meditația pentru mărturisire.

Meditația *Păr. S. Novac*, s'ar putea caracteriza „dulce ca mierea“, fiind ca stil de o armonie aleasă, ca principiu a încadrat subiectul de o mare bogăție de exemple și comparații, luate din lumea științelor pure și adequate pastorației.

De ex. psiho-terapeutica în medicină se bazează pe chestionarea pacientului în mod amănunțit, întocmai cum trebuie să facă duhovnicul în terapeutica sufletului. Meditația a fost mai mult didactică, dar gutem spune, că a fost unică în genul său, auzită până acum în tractul nostru și fără obiecțiune, ar putea purta semnătura unui profesor de teologie, sau unui om de știință.

Mărturisirea preoților o face *păr. G. Dănescu-Berliște*, cu greutatea părului încărunțit într'o pastorație permanentă activă și cu demnitatea și cinstea de care se bucură între preoții tractului.

Sf. Liturghie este săvârșită de un sobor de preoți, în frunte cu păr. Prof. I. O.ăvițanu. Răspunsurile le dă corul elevilor sub măiastra conducere a dlui învă. P. Peica. În corul elevilor cântă și cele două surori învățătoare, văduva eroului subl. învă. C. Popescu și soția notarului din loc, dna învă. Lucreția Jumanca. Elevii școlii primare sub conducerea dlui învă. director I. Borzic, participă în corpore la Sf. Liturghie, ceea ce este o notă frumoasă pentru școala din Răzajdia. Meditația pentru sf. Impărtașanie o rostește păr. Șt. Ania-Ilidia.

Conferința se ține într-o sală a școlii primare, în care am remarcat frumoasa tradiție românească ortodoxă și ne-am bucurat de toată atenția dlui director și a Corpului didactic.

Păr. Protopop deschide ședința cu o substanțială cuvântare, având ca motto: „Ora et labora“, plină de îndemnuri în lucrarea de pastorație.

Teza conferinței „Problemă sectară în eparhie“ o citește păr. C. Damian-Rusovanouă. C. Sa se impune tot mai mult, ca un preot plin de însuflețire și la curent și bine documentat în problemele multilaterale și cele specifice, ale pastorației. Deși este unul din fericiții preoți, în a căror turmă nu a intrat sectarismul, desvoltă teza, cu cea mai desăvârșită competență.

La obiect se naște, cum era și firesc, o discuție însuflețită asupra problemei sectarismului, dezbătându-se toate laturile problemei, judicios și temeinic.

Cu ocaziunea conferinței se ține și adunarea, consiliul și scaunul protopresbiteral.

În afară de subiectul propriu z'is al conferinței, preoții, ridică și alte chestiuni de ordin pastoral și de evenimente cotidiene, sfârșindu-se într-o atmosferă de bucurie și mulțumire, că trații se află la olaltă.

C.

„Amin, Amin grăiesc vouă, că voi veți plânge și vă veți tângui, iar lumea se va bucura. Vă veți întrista, dar întristarea voastră în bucurie se va schimba“.

(Ioan 16, 20)

„Cine nu este cu mine împotriva mea este, și cine nu strânge cu mine risipește“.

(Luca 11, 23)

INFORMAȚII

Conferințe despre Mitropolit A. Șaguna la Sibiu. Academia teologică „Andreiană“ organizează o serie de conferințe, în ciclul „Biserica în slujba Poporului“, la 100 de ani de la instalarea Mitropolitului Șaguna, care vor avea loc în Aula Academiei, în fiecare Duminică, orele 11,15 după Sf. Liturghie, conform următorului Program:

18 Ianuarie: *Atitudinea Mitropolitului Șaguna față de Vechiul Testament.* 25 Ianuarie: Prof. Preot Dr. Nicolae Terchilă: *Gândirea lui Șaguna.* 1 Februarie: Prof. Preot Dr. Grigorie T. Marcu: *Biblia lui Șaguna în cultura poporului transilvan.* 8 Februarie: Prof. Diacon Dr. Emilian Vasilescu: *Șaguna văzut de peste Munți* 15 Februarie: Prof. Preot Dr. Teodor Bodogae: *Biserica ardeleană alături de popor în revoluția din 1848.* 22 Februarie: Prof. Diacon Dr. Nicolae Mladin: *Personalitatea morală a Mitropolitului Șaguna.* 29 Februarie: Prof. Preot Dr. Liviu Stan: *Caracterul democratic al Statutului organic Șagunian.* 7 Martie: Prof. Preot Dr. Spiridon Căndea: *Preoți transilvăneni luptători pentru drepturile și libertățile Poporului.* 14 Martie: Prof. Preot Gheorghe Șoima: *Artele populare în epoca Șaguniană.* 21 Martie: Prof. Preot Dr. Ștefan Lușca: *Educația lui Șaguna.* 28 Martie Prof. preot Dr. Corneliu Sârbu: *Șaguna și cultura poporului.* 4 Aprilie: Prof. Preot Dumitru Călugăr: *Școala lui Șaguna școală a poporului.* 11 Aprilie: Prof. Preot Nicodim Belea: *Șaguna duhovnic.*

Înainte cu 2 săptămâni o delegație bulgară în frunte cu premierul Gh. Dimitrov a vizitat Țara noastră. Cu acest prilej s'a încheiat un tratat de prietenie, colaborare și asistență mutuală româno-bulgar.

Acest tratat, împreună cu tratatul similar cu Republica pop. federativă a Iugoslaviei, a fost ratificat de parlamentul român în sesiunea din luna Ianuarie a. c.

În ședința secțiilor unite a Consiliului eparhial dela 16 Ianuarie a. c. a fost ales rector al Acad. Teol. din Caransebeș, I. P. Cuv. Sa arhim. Dr. Laurențiu Busuioc, în locul păr. prof. Dr. Zeno Muntean, demisionat.

În aceeași ședință s'au ales membri în comisiunea de organizare a Mitropoliei Banatului: păr. Dr. Iacob Crețiu, cons. ref. ep. și Domnii ing. Ștefan Bôrnuz și Pavel Jumanca, insp. gen școlar I. p.

În ziua de 21 I. a. c. s'au împlinit 24 ani. de la moartea genialului Vladimir Ilici-Lenin care zi a fost comemorată prin conferințe în toată Țara

O delegație română în frunte cu Dl. Dr. P. Groza a fost la Budapesta, bucurându-se de o primire din cele mai alese. Cu acest prilej în ziua de 24. I. a. c. s'a încheiat un tratat de prietenie, colaborare și asistență mutuală româno-ungar.

Cu ocazia vizitei la I. P. Patriarh Nicolai la anul nou, Dl. primministru Dr. P. Groza a spus: „Biserica este o instituție cu rosturi permanente în viața poporului, forma însuși a statului evoluând potrivit cu spiritul vremii. Biserica creștină ortodoxă a înțeles totdeauna acest lucru; și va înțelege de sigur și de data aceasta“.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 141 E. 1948.

CIRCULARĂ

Către toate oficiile protopopești și parohiale

Sf. Arhiepiscopie a Timișorii, ne aduce la cunoștință adresa cu Nr. 7053 din 9 Ianuarie a. c. a Inspectoratului agricol din Timișoara după cum urmează:

Avem onoare a Vă face cunoscut că organele noastre exterioare ne raportează că numeroase sesii episcopale și parohiale rămân nelucrate, contravenind legii pentru organizarea și încurajarea agriculturii și legii pentru mobilizarea agricolă.

Spre a se evita consecințele grave ce decurg din nerespectarea legii, avem onoare a Vă ruga să binevoiți a da o circulară sfintelor episcopii și parohiilor, să lucreze pe timp și în bune condițiuni terenurile ce le sunt atribuite.

Ținem să atragem atențiunea Cuc. noștri preoți, că în caz de expropriere a sesiunilor, a căror uzufructuar sunt, din cauza celor cuprinse în adresa Inspectoratului agricol-Timișoara, sunt și rămân personal răspunzători, față de instituția în slujba căreia stau.

Nu tragem însă la îndoielă că, Cuc. noștri preoți, prin muncă perseverentă vor căuta să fie la înălțimea chemării lor în ceea ce privește executarea dispozițiilor legale, actualmente în vigoare, cu privire la lucrarea terenurilor agricole.

Caransebeș, la 16 Ianuarie 1948.

Episcop:
† VENIAMIN

Consilier referent:
Prof. Dr. Iacob Crețiu

Note oficiale

No. 5268 E. 1947.

On. Minister al Cultelor, Comisia specială pentru pictura bisericească, trimite următoarele, în legătură cu normele tehnice pentru zugrăvirea bisericilor mai vechi și noi, întocmite de către Serviciul Tehnic al Comisiunii Monumentelor Istorice în urma experiențelor și studiilor pe teren.

Norme tehnice pentru zugrăvirea Bisericilor mai vechi și mai noi:

Zugrăvirea pereților interiori și exteriori ai bisericilor, cu reprezentări iconografice se poate

executa în mai multe tehnice și anume în ulei, în tempera și în frescă.

În ulei zugrăveala constituie la suprafața zidului un strat impermeabil care nu permite să se evaporeze în condiții normale umezeala ridicată prin capilaritate din fundații, la bisericile cari nu au fost prevăzute dela început cu straturi orizontale de izolare.

Această umezeală se urcă în părțile superioare ale zidăriei, mai ales ale căror socluri sunt tencuite și în exterior cu ciment. Ea rămâne în zidire, neputându-se evapora nici spre interior nici spre exterior, cărămizile se umezesc, se putrezesc și se macină compromițându-se soliditatea întregului monument.

În același timp umezeala din aerul interior, sporită de aglomerația credincioșilor, mai ales în anotimpurile reci se condensează pe suprafața luciu al oleului, se prelinge în picturi pe zugrăveli murdăriile umezându-le și stricându-le, astfel cu timpul, încep să se cojească distrugându-se treptat.

În tempera și mai ales în frescă inconvenientele arătate mai sus nu există căci prin porii neastupați ai tencuelei cu care fresca face corp, umezeala se evaporează în chip normal și pe suprafața ei nu se produc condensări dăunătoare.

Fresca este mult superioară temperei, nu numai prin frumusețea și prospețimea culorilor, dar mai ales prin rezistența și durata ei.

Când sunt executate după toate regulile artei, zugrăvelile în frescă, chiar pe pereții exteriori, înfruntă secolele, după cum ne probează podoaba neprețuită a zugrăvelilor bucovinene.

În concluzie, zugrăvelile din interiorul și mai ales din exteriorul bisericilor noastre ar trebui zugrăvite numai în tehnica frescei, pentru a li se asigura o cât mai lungă durată.

Se mai pot executa — dar numai în interior — și în tehnica mult mai puțin rezistentă a temperei.

Uleiul însă ar trebui exclus cu desăvârșire, fiind potrivit numai pentru icoanele de lemn sau metal ale catapetesmelor sau pentru picturile pe pânză de format mic.

Cele de mai sus se comunică pentru orientare în caz de executare de picturi bisericești.

Caransebeș, la 12 Ianuarie 1948.

Consiliul eparhial

Nr. 249 B. 1948

Duminica ortodoxiei — 21 Martie 1948 — se va serba, în fiecare parohie, în mod deosebit cu un program cât mai bogat.

În cadrul sf. Liturghii se va predica despre însemnătatea zilei

După Sf. Liturghie sau după masă, se va organiza, la sate și la orașe o serbare potrivită, cu concursul școlilor și asociațiilor religioase și culturale Oastea Domnului, Sf. Gheorghe, Reuniunea de femei, etc.

În cadrul acestei serbări se va rosti o conferință de 1/2 oră despre „Rolul și importanța

Ortodoxiei în viața neamului", care va fi scrisă. După posibilități se vor organiza concursuri interșcolare, pentru premiarea celor mai bune lucrări hotărând subiecte libere, de viață religioasă, care se vor da de catiheți, ajutați la sate de învățători și alți intelectuali. Premiarea elevilor buni, evlavioși și silitori, se va face în cadrul serbării, cu cărți, iconițe etc. care se vor procura din obolul credincioșilor.

În orașele Caransebeș, Lugoj, Oravița și Reșița predica o va ține un preot, iar protopopul va ține conferința, în cadrul cercurilor religioase etc.

În aceste centre se vor da la școlile secundare de băieți și fete din clasele VII și VIII lucrări scrise, iar cele mai bune lucrări se vor premia, cetindu-se la festival câte una găsită cea mai bună. Juriul pentru cenzurarea lucrărilor va fi compus din catiheți și protopop, iar la Caransebeș și din cons. ref. bis. și rectorul Academiei teologice. Se vor da ca premii cărți de preferință religioase și literare.

Programul dezvoltat se va compune și se va înainta Of. protopopești până la 20 II, cari până la 28 II a. c. le vor înainta cons. eparhial pe lângă tablou. Nu se va admite nici o excepție.

Predicile și conferințele ținute se vor înainta priur Of. protopopesc până la 10 IV a. c. Cons. eparhial pe lângă raport în care se va arăta cum a decurs serbarea cum a fost cercetată, ce premii s'au dat etc.

Pentru ținerea conferinței se va cere autorizația Ministerului Informațiilor.

Caransebeș la 21 Ianuarie 1948.

Episcop:

Consilier referent

† VENIAMIN

Prot. Dr. M. Bănescu

Nr. 117 B. 1948.

Sfântul Sinod, cu adresa Nr. 33/1948, din 12 Ianuarie a. c., ne comunică următoarele hotărâri luate de Sinodul permanent în ședința din 8 Ianuarie 1948, în legătură cu noile formule de pomenire a capului statului:

În rugăciuni și în ectenii se va întrebuița următoarea formulă de pomenire a Capului Statului: Înaltul prezidium al Republicii populare române, pentru sănătatea și mântuirea lui.

Această formulă se va adapta la toate locurile din părțile liturgice, unde se face pomenirea capului statului.

2. Troparul Mântuește Doamne poporul tău... se va folosi în următoarea redactare.

Mântuește Doamne Poporul Tău și binecuvintează moștenirea ta. Biruință poporului nostru asupra celor potrivnici dăruiește și cu Crucea ta păzește pe poporul tău.

3. La epistola Sf. Apostol Pavel către Romani „Cap. XIII, v. 7 Te-Deum la sărbătorile naționale” se înlocuește cuvântul „dijmă” cu „vamă”.

4. Foștii regi Carol I și Ferdinand I și Reginele Elisabeta și Maria se vor pomeni numai în bisericile la care au fost ctitori efectivi.

Ce ce se comunică tuturor preoților din eparhie, spre știre și conformare.

Caransebeș, la 15 Ianuarie 1948.

Episcop:

Consilier referent:

† VENIAMIN

Prot. Dr. M. Bănescu

Nr. 5269 E. 1947

On. Minister al Cultelor aduce la cunoștință că potrivit încheierii Comisiunii speciale pentru pictura biserică Ministerul a aprobat recomandarea președintelor de mai jos la lucrările de pictură angajate înainte de stabilizare și cari sunt valabile după data stabilizării până în prezent:

Pictură în tehnică frescă metru pătrat Lei 1600

Pictură în tehnică tempera metru patrat „ 1600

Pictură în tehnica ulei metru patrat „ 1400

Cele de mai sus se comunică spre orientare în caz de executare de pictură.

Caransebeș, la 14 Ianuarie 1948.

Consiliul eparhial

COMUNICAT

Nr. 205 E. 1948

Către toate oficiile protopresbiterale și parohiale

Consiliul eparhial, fiind sesizat de numeroase rapoarte ale oficiilor noastre parohiale, mai ales din județul Severin, în organele administrative locale și organizațiile politice comunale au început exproprierea sesiunilor parohiale și a celorlalte bunuri bisericesti, a intervenit la Președinția Consiliului de Miniștri, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Agriculturii și Domeniilor și Prefectura județului Severin, arătând că bunurile bisericesti sunt exceptate dela expropriere, prin legea de reformă agrară.

Arătând abuzurile, care s'au făcut în unele parohii, prin parcelarea și deci exproprierea sesiunilor și a tuturor imobilelor Sf. biserici, On. Minister al Afacerilor Interne a dat ordin Prefecturii județului Severin, să oprească aceste abuzuri.

Consiliul Politic al județului Severin, în ședința din 13 Decembrie 1947, a luat în discuție

ordinul Min. Afac. Interne — Direcțiunea ad-ției de Stat Nr. 32.952 A/947 cu privire la adresa Sf. Noastre Episcopii Nr. 4918 E/1947, prin care și a arătat călcarea dispozițiilor legii de reformă agrară.

Membrii Consiliului Politic jud. au arătat că nu s'a trecut la exproprierea bunurilor bisericesti, ci în conformitate cu jurnalul Consiliului de Miniștri Nr. 184 din 19 Februarie 1947 publ. în M. O. Nr. 44 din 22 Februarie 1947, pământurile rămase neînsămânțate în anul agricol 1946/47, din sesiile parohiale nu au fost lucrate, lăsându-se aceste terenuri pentru pășunat, deși s'ar putea însămânța.

Comandamentul județean pentru însămânțări va supraveghea ca sesiile parohiale, acolo unde au fost lucrate de către preoți și s'au executat planurile de însămânțări în toamna anului 1947 și desmiriștit terenurile pentru însămânțările de primăvara anului 1948 să nu fie distribuite locuitorilor, ci numai acele terenuri, care și în toamna acestui an au rămas neînsămânțate să fie împărțite pentru a se însămânța.

Comunicându-se cele de mai sus atât Min. Afac. Interne, cât și Sf. noastre Episcopii, atragem atențiunea Cuc. noștri preoți și P. Cuc. noștri protopopi de a lua măsuri de lucrare a bunurilor bisericesti, în conformitate cu dispozițiunile legilor actualmente în vigoare.

În cazul cînd se va constata, că exproprierea acestor bunuri s'a făcut din cauza nelucrării lor, de către preotul uzufructuar sau din lipsa de interes a epitropiilor față de bunurile care sunt în proprietatea și uzufructul sf. biserici, *Cuc. preoți sunt și rămân personal răspunzători de pierderea acestor bunuri bisericesti.*

Cele de mai sus se comunică spre știre și strictă conformare, sub severe sancțiuni disciplinare și răspundere materială personală.

Caransebeș, la 21 Ianuarie 1948.

Episcop: **† VENIAMIN** Consilier referent: **Prot. Dr. Iacob Crețiu**

CONCURSE

În baza Ord. Ven. Cons. Ep. Nr. 4792/B. 1947, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Foaia Diecezană, pentru ocuparea postului de paroh din parohia I-a din **Maidan**, de clasa II-a protopresbiteratul Oravița, devenită vacantă prin transferarea preotului Gheorghe Mișovan, în următoarele condițiuni:

I. BENEFICIU:

- a) 3 jug. zăvoi arătură;
 - 1 „ fânaț „Moara Cătinii“;
 - 1 „ pășune „Dealul Mare“;
 - 5 „ pădure — fânaț „Pe Vale“;
 - 8 „ arabil „Spineturi“;
 - 8 „ arabil — pășune „Cerăt“;
 - 9 „ arabil — fânaț „Gai“;
- intravilanul (plățul parohial);
- b) stola uzitată;

c) birul uzitat;

d) preotul are casă parohială.

II. INDATORIRI:

Preotul ales este obligat a-și îndeplini toate obligațiunile preotești în parohie, a predica regulat în Dumineci și sârbători și a catehiza la școala primară, fără altă remunerație.

Toate impozitele către stat, județ sau comună cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să candideze la acest post, întrucât vor avea calificatiunea cuvenită, precum și binecuvântarea P. S. Sale Episcopului Diecezan, își vor înainta cererile adresate Consiliului parohial din parohia Maidan, prin Prea Onor. Oficiu protoprespiteral Oravița.

Deasemenea, candidații se vor prezenta pe lângă prealabila încuviințare a Prea Onor. Protopresbiter, într'o Duminecă sau sârbătoare în sfânta biserică, spre a-și arăta dexteritatea în tipic, oratorie și cântare, însă nu în ziua alegerii.

Maidan, în ședința Consiliului parohial, ținută la 6 Decembrie 1947.

Președinte,

Pr. Valentin Păleanu

adm. parohial

I. Chirtoc

notar

Nr. 288/1947

În conțelegere cu Oficiul protopopesec Oravița la 18 Decembrie 1947.

Virgil Musta

protopop

2—2

Parchetul Tribunalului Caransebeș

Noi, Procuror-șef al Parchetului Tribunalului Caransebeș,

Văzând cererea făcută de Dl. Stănescu P. Mihai, mecanic C. F. R., domiciliat în Caransebeș, Str. Lugojutui Nr. 61, județul Severin, prin care cere reconstituirea actului său de căsătorie cu Dna Eugenia Stănescu născută Ianov la data de 24 Decembrie 1924 în Chișinău, căsătorie făcută în fața Ofițerului de Stare Civilă din Tighina la data de 4 Martie 1944;

Susnumitul petent este născut în comuna Jidoștița, Jud. Mehedinți în ziua de 20 Aprilie 1906.

Actul solicitat a fost pierdut cu ocazia evacuării din 22 August 1944.

Văzând dispozițiunile art. 3 din legea privitoare la modul de dovedire a actelor de stare civilă, a celor refugiați din Basarabia și Bucovina de Nord.

Invităm ori ce persoană care deține un extras sau alte înscrisuri privitoare la actul de mai sus, precum și ori ce autorizație să le depună neîntârziat la grefa Tribunalului Caransebeș.

Totodată invităm pe ori ce persoană care cunoaște pe petiționar, să se prezinte de îndată la acest Parchet, pentru a arăta în scris datele ce le posedă cu privire la starea civilă a celui ce a cerut reconstituirea actului.

Dos. No. 2551/1947.

Procuror-șef, **V. Barbier**